

Water- en rioleringsregels bouwsteen voor het omgevingsplan

opgesteld bij het
watertakenplan 2023-2027
van zuiveringskring Olburgen

versie Bronckhorst versie Doesburg versie Rheden versie WRIJ

gemeente Bronckhorst

GEMEENTE
DOESBURG

gemeente Rheden

Waterschap

Rijn en IJssel

Inleiding

Dit document bevat voorstellen voor regels over water en riolering. Dit zijn suggesties voor het omgevingsplan vanuit het vakgebied water en riolering. Dit betekent dat de regels pas gelden als deze, met een wijzigingsbesluit, in het omgevingsplan worden opgenomen. **Gemeente Bronckhorst heeft een deel van de regels al verwerkt in de hemelwaterverordening (die gelijktijdig met het WTPO aan de Raad is voorgelegd).** Een deel van de regels voor hemelwater zijn al vastgelegd in de gemeentelijke hemelwaterverordening van Rheden.

Het voorstel is om in het omgevingsplan als eerste lokale regels uit te werken voor de volgende onderwerpen en thema's:

- taakopvatting watertaken waar moeten bewoners/eigenaren zelf voor zorgen m.b.t.:
 - huishoudelijk afvalwater;
 - bedrijfsafvalwater;
 - hemelwater;
 - grondwater;
- afkoppelen en bergen van hemelwater
- perceelaansluitingen.

Gemeenten en waterschappen hebben wettelijke zorgtaken voor water en riolering. Daarbij is er enige keuzevrijheid en ruimte voor afstemming op de lokale situatie. De regels in het omgevingsplan leggen vast waarvoor de gemeente en het waterschap zorgen en waarvoor bewoners en bedrijven zelf verantwoordelijk zijn. Deze afwegingen zijn mede gebaseerd op de omgevingsvisie.

Werkdocument

De teksten in dit document kunnen (later) verwerkt worden in het omgevingsplan. Dit is met kleuren aangegeven:

- In zwart staan algemene teksten en samenvattingen.
- In rood staan teksten voor artikelen in het omgevingsplan.
- In groen vindt u toelichtingen, uitleg en achtergronden.

Regionale bouwsteen water, riolering en hitte

Meerdere regels zijn gebaseerd op de “**Bouwsteen water, riolering en hitte**”, die ter voorbereiding is gemaakt in een gezamenlijke opdracht van Bronckhorst, Doesburg, Oost Gelre, Rheden en Winterswijk.

De rioolstelsels van Bronckhorst, Doesburg en Rheden vormen samen met de rwzi Olburgen één afvalwatersysteem. De drie gemeenten en het waterschap werken samen om activiteiten en regels op elkaar af te stemmen, van elkaar te leren en gezamenlijke projecten te ondernemen. Zodoende kunnen zij effectiever en efficiënter werken.

Inhoud

Inleiding	2
Regels in de omgevingswet	4
Lijst van artikelen	5
1 Algemeen	6
2 Huishoudelijk afvalwater	7
3 Bedrijfsafvalwater	11
4 Hemelwater	17
5 Grondwater	28
6 Perceelaansluitingen	33
Colofon	37

Leesbaarheid

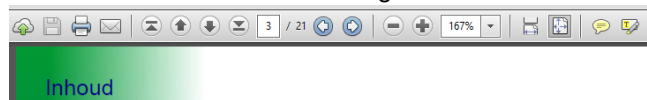
De regels bevatten vaak juridische teksten en zijn moeilijker leesbaar dan de meeste beleidsplannen. Dit kan verbeterd worden door in het omgevingsplan duidelijke toelichtingen bij elk artikel te schrijven.

Navigeren in dit document

Dit document is bedoeld voor digitaal gebruik. De blauwgekleurde teksten zijn links, waarmee u naar de verschillende onderdelen van dit rapport kunt springen. Linksboven op elk blad staan links naar de inhoudsopgave en hoofdstukken.

U kunt ook de navigatieknoppen van Acrobat reader gebruiken. Vanaf een gelinkte pagina, kunt u terug naar de vorige positie met de toetsen “Alt ←”, of met de ronde pijlknop.

Druk F8 in Acrobat reader om de knoppenbalken zichtbaar te maken of te verbergen.

Regels in de omgevingswet

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt (plandatum 1 januari 2023), dan gelden voor bewoners en bedrijven de volgende regels:

- de nieuwe algemene landelijke regels:
 - Besluit activiteiten leefomgeving (BAL)
 - Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL)
- het omgevingsplan, waarin van rechtswege is opgenomen:
 - oude bestemmingsplannen Wro en Chw
 - bruidsschat omgevingsplan (met artikelen 1.1 en 22.1 t/m 22.303)
 - diverse regels/verordeningen van Wro en Chw
 - verordening afvoer regen- en grondwater (Wm art. 10.32a) en archeologieverordening en geurverordening
- de waterschapsverordening van WRIJ, waarin van rechtswege is opgenomen:
 - keur (behalve onderhoudsverplichtingen)
 - wegeverordening
 - vaarwegeverordening
 - aansluitverordening (voor riolering op rwzi)
 - de legger

- bruidsschat waterschapsverordening (artikelen 1.1 t/m 4.2)

Daarmee zijn het omgevingsplan en de waterschapsverordening direct gevuld met regels. De bruidsschatregels komen automatisch terecht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Vervolgens kan met een wijzigingsbesluit de regel uit de bruidsschat wordt geschrapt en (al dan niet aangepast) worden opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan.

NB: de gemeentelijke aansluitverordening blijft apart bestaan, naast het omgevingsplan, maar gemeenten moeten deze uiterlijk 2029 in het omgevingsplan integreren.

Het is de bedoeling om de regels uiterlijk in 2029 te actualiseren met regels afgestemd op de lokale omstandigheden. Hierbij is er de keuze tussen:

- de regel handhaven;
- de regel aanpassen en/of uitbreiden
- de regel schrappen.

Bij het opstellen van dit document “Regels” is [versie 03-06-2022 van de bruidsschat](#) gebruikt en [bijbehorende toelichting van 29-08-2022](#).

Lijst van artikelen

Algemeen

Artikel 1.1 Begrippen

Huishoudelijk afvalwater

Artikel 2.1 Lozingsroute huishoudelijk afvalwater

Artikel 2.2 Aansluiting en samenstelling
huishoudelijk afvalwater

Artikel 2.3 Zuiveringsvoorziening voor lozen in de
bodem

Artikel 2.4 Gegevens en bescheiden

Bedrijfsafvalwater

Artikel 3.1 Lozingsroute bedrijfsafvalwater

Artikel 3.2 Rioolaansluiting bedrijfsafvalwater

Artikel 3.3 Gegevens en bescheiden

Artikel 3.4 Lozingshoeveelheden

Artikel 3.5 Lozingsverbod reinigen
drinkwaterputten

Hemelwater

Artikel 4.1 Begrippen hemelwater

Artikel 4.2 Toepassingsbereik

Artikel 4.3 Gegevens en bescheiden

Artikel 4.4 Hemelwaterzorg

Artikel 4.5 Bergen van hemelwater

Artikel 4.6 Waterbergingsfonds

Grondwater

Artikel 5.1 Lozingen i.v.m. grondwateroverlast of
ontwatering

Artikel 5.2 Toepassingsbereik

Artikel 5.3 Gegevens en bescheiden

Artikel 5.4 Lozen van grondwater bij saneringen

Artikel 5.5 Lozen van grondwater van
grondwaterbemalingen

Artikel 5.6 Retourbemaling

Artikel 5.7 Meet- en rekenbepalingen

Artikel 5.8 Onttrekken van grondwater en infiltratie

Perceelaansluitleidingen

Artikel 6.1 Perceelaansluitingen vuil water

Artikel 6.2 Perceelaansluitingen hemelwater

Artikel 6.3 Scheiden van gemengde aansluitingen

Artikel 6.4 Gebouwaansluitingen en
terreinleidingen

1 Algemeen

Begrippen

Artikel 1.1 Begrippen

Aansluitend en aanvullend op Omgevingswet artikel 1.1 wordt in dit omgevingsplan verstaan onder

- *afvalwater*:
alle water waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.
- *huishoudelijk afvalwater*:
afvalwater dat overwegend afkomstig is van menselijke stofwisseling en huishoudelijke werkzaamheden.
NB: Dit betekent dat ook bij bedrijven huishoudelijk afvalwater ontstaat.
- *bedrijfsafvalwater*:
afvalwater dat vrijkomt bij bedrijfsmatige activiteiten, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is.
- *hemelwater*:
water uit neerslag, zoals regen, sneeuw, hagel en dauw.

2 Huishoudelijk afvalwater

(artikelen 2.x)

Bruidsschat

- artikel 22.41 t/m 22.50 over milieubelastende activiteiten, met in het bijzonder:
 - 22.42 oogmerk C.1: oogmerk chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen
 - 22.44 specifieke zorgplicht 2.F: mogelijkheid voor bemonsteren afvalwaterlozing
 - 22.49 informeren over een ongewoon voorval
- artikel 22.145 t/m 22.150 over lozen van huishoudelijk afvalwater, waaronder:
 - 22.148 over verbod lozen op bodem (aansluitplicht)
 - 22.149 met IBA-eisen

Regels over aansluitplicht (lozingsroute)

Artikel 2.1 Lozingsroute huishoudelijk afvalwater

Dit artikel komt in plaats van [bruidsschat](#) 22.148. In plaats van afstanden en aantal i.e.'s werken we met een kaart "gebied met aansluitplicht".

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater en het beschermen van de gezondheid wordt in het gebied 'met aansluitplicht op de riolering' huishoudelijk afvalwater geloosd in het vuilwaterriool.

➔ Gemeenten: kaart maken van gebied met aansluitplicht op de riolering (kan hele gemeente zijn)

In de visie staat bij taakopvatting dat de gemeente zorgt voor het inzamelen en afvoeren of verwerken van huishoudelijk afvalwater. Dit betekent dat bewoners hun huishoudelijk afvalwater mogen lozen op de vuilwaterriolering.

2. Het bevoegd gezag kan omgevingsvergunning verlenen voor een andere verwerking van huishoudelijk afvalwater dan lozing in het vuilwaterriool.
3. Het bevoegd gezag verleent de vergunning alleen als het huishoudelijk afvalwater wordt gezuiverd met een techniek die ten minste hetzelfde zuiveringsrendement heeft als een zuiveringstechnisch werk als bedoeld in paragraaf 4.49 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Bij aanwijzen van het gebied met aansluitplicht is doelmatigheid belangrijk. In eerste instantie gelijk

maken aan gerioleerd gebied, zodat er in de praktijk niets wijzigt.

Buiten het gebied met aansluitplicht en in bijzondere gevallen met vergunning zijn alternatieven mogelijk, zoals een IBA. Het idee is dat percelen die beschikken over een individuele afvalwatervoorziening (IBA) deze voorziening voorlopig blijven gebruiken. Dit kan zeker zolang de financiële afschrijvingstermijn nog niet is verstreken en er geen openbaar vuilwaterriool is aangelegd op redelijke afstand. Er zijn momenteel geen plannen daartoe. De IBA's mogen niet leiden tot ernstige verontreiniging van bodem, grondwater of oppervlaktewater. Daarom worden er wel eisen gesteld aan de IBA.

Artikel 2.2 Aansluiting en samenstelling huishoudelijk afvalwater

Desgewenst artikel toevoegen met eisen aan de rioolaansluitingen en het geloosde afvalwater. Het onderstaande is een nog-nader-uit-te-werken voorstel:

1. Met het oog op een doelmatig beheer van de riolering en bescherming van het milieu gelden de volgende voorwaarden voor de aansluiting en de lozing van het huishoudelijk afvalwater op de openbare vuilwaterriolering:

- a. het afvalwater moet op de perceelgrens worden aangeboden, conform artikel 6.1.
 - b. het afvalwater moet apart van schoon water worden aangeboden, uitgezonderd bestaande gemengde perceelaansluitingen gedurende de termijn waarbinnen een aansluiting nog niet is vervangen door een gescheiden aansluiting conform artikel 6.3.
2. Met het oog op een doelmatig beheer van de riolering, de rioolwaterzuivering en bescherming van het milieu voldoet het te lozen huishoudelijk afvalwater aan de volgende voorwaarden:
 - a. het afvalwater mag geen verontreinigingen bevatten die niet in huishoudelijk afvalwater thuishoren.
 - b. het afvalwater mag geen stoffen bevatten die een goede werking belemmeren van de riolering of de rioolwaterzuivering.
(bijvoorbeeld vet en doekjes)

Het is goed om in de toelichting bij dit artikel voorbeelden op te nemen van dingen die niet in het vuilwaterriool geloosd mogen worden, zoals spoelwater, cementresten, verfresten of motorolie. Aanbevolen wordt om dit mede te baseren op welke schadelijke dingen het waterschap veelvuldig tegenkomt in het afvalwater.

Artikel 2.3 Zuiveringsvoorziening voor lozen in de bodem

Dit artikel komt in plaats van bruidsschat 22.149 en is gebaseerd op art. 2.2 uit de **Bouwsteen water, riolering en hitte**.

1. Met het oog op doelmatig beheer van afvalwater kan huishoudelijk afvalwater in het gebied 'zonder aansluitplicht op de riolering' op of in de bodem worden geloosd.
2. Met het oog op het voorkomen van verontreiniging van de bodem wordt het afvalwater via een zuiveringsvoorziening geleid.
3. Voor dat afvalwater gelden de in tabel 2.3 genoemde emissiegrenswaarden.

Tabel 2.3 Emissiegrenswaarden

Stof	Emissiegrenswaarden in mg/l	
	Representatief etmaalmonster	Steekmonster
Biochemisch zuurstofverbruik	30 mg/l	60 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	150 mg/l	300 mg/l
Onopgeloste stoffen	30 mg/l	60 mg/l

4. Als het huishoudelijk afvalwater minder dan zes inwonerequivalenten bevat, kan het, in afwijking

van het derde lid, voor vermenging met ander afvalwater worden geleid door een septictank:

- a. met een nominale inhoud van ten minste 6 m3, volgens NEN-EN 12566-1, en met een hydraulisch rendement van maximaal 10 g, volgens annex B van NEN-EN 12566-1; of
 - b. die voor 1 januari 2009 is geplaatst en op de hoeveelheid afvalwater dat wordt geloosd is afgestemd.
5. De zuiveringsvoorziening of septictank wordt zodanig onderhouden dat deze goed blijft functioneren zonder de bodem te verontreinigen.
Dit lid 5 is toegevoegd, aanvullend op de **Bouwsteen water, riolering en hitte**.
 6. Het tweede en derde lid gelden niet voor het lozen van huishoudelijk afvalwater:
 - a. vanuit een spoorvoertuig als bedoeld in artikel 1 van de Spoorwegwet.Dit lid 6 is weer afkomstig uit de **bruidsschat**.

Artikel 2.4 Gegevens en bescheiden

Dit artikel zonodig toevoegen i.v.m. informatie over de iba-lozingen. Tekst komt overeen met art. 2.3 uit de **Bouwsteen water, riolering en hitte**.

1. Ten minste vier weken voor de start van de activiteit, bedoeld in **artikel 2.3**, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt aan het bevoegd gezag:

- a. het aantal inwonerequivalenten dat wordt geloosd;
 - b. de wijze van behandeling van het afvalwater; en
 - c. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
2. Ten minste vier weken voor de activiteit wijzigt, worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan het bevoegd gezag.

In artikelen 22.148 en 22.149 van de [bruidsschat omgevingsplan](#) is geregeld dat percelen buiten de bebouwde kom, op grote afstand van de riolering, in sommige situaties mogen lozen in de bodem of op het oppervlaktewater, na zuivering van het afvalwater in een decentrale voorziening (IBA). Met de artikelen hierboven is gekozen voor werkingsgebieden, die op kaart aangegeven moeten worden (in plaats van afstandsregels). Zie ook hoofdstuk 2 in de [Bouwsteen water, riolering en hitte](#).

3 Bedrijfsafvalwater

(artikelen 3.x)

Bedrijfsafvalwater is afvalwater dat vrijkomt bij bedrijfsmatige activiteiten, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is. M.a.w. het water van de keuken/toilet-afvoer van een bedrijf is geen bedrijfsafvalwater maar huishoudelijk afvalwater.

Omgevingswet

- Ow art. 5.1 verbiedt lozingsactiviteiten zonder omgevingsvergunning op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk
- In Ow art. 5.3 en 5.4 staat vervolgens dat activiteiten zonder omgevingsvergunning verboden zijn wanneer dat is bepaald in de waterschapsverordening of omgevingsverordening.

Bal

- Art. 2.11 beschrijft de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten op oppervlaktewaterlichaam of zuivering.
- Art. 2.12 bepaalt dat er maatwerkregels gesteld kunnen worden in het omgevingsplan, de

omgevingsverordening of de waterschapsverordening.

- In hoofdstuk 3 staat welke regels van toepassing zijn op de diverse activiteiten.
- In hoofdstuk 4 staan de inhoudelijke regels met diverse grenswaarden.
- In het Bal zijn lozingsroutes aangegeven voor het afvalwater van diverse activiteiten. Gemeenten en waterschap kunnen met een maatwerkvoorschrift stellen dat (ook) een andere lozingsroute is toegestaan.

Bruidsschat

- artikel 22.151 t/m 22.153 over lozen van koelwater
- artikel 22.154 t/m 22.155 over lozen van reinigingswater
- artikel 22.156 t/m 22.161 over lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan/overslaan van goederen
- artikel 22.162 t/m 22.164 over lozen vanuit gemeentelijke riolering (of alternatieven conform Ow 2.16 lid 3 als genoemd in rioleringsprogramma)
- artikel 22.167 t/m 22.169 over lozen bij calamiteitenoefeningen

- artikel 22.170 t/m 22.176 over lozen van gewasteelt ed.
- artikel 22.177 t/m 22.184 over lozen bij maken betonmortel en uitwassen van beton
- artikel 22.185 t/m 22.187 over lozen van visvijvers
- artikel 22.188 t/m 22.191 over lozen van ontwikkelen/afdrukken fotografisch materiaal
- artikel 22.192 t/m 22.195 over lozen van autowasserettes
- artikel 22.196 t/m 22.199 over lozen bij voedselbereiding
- artikel 22.202 t/m 22.213 over slachterijen
- artikel 22.240 t/m 22.245 over (lozen vanuit) mestopslag
- artikel 22.246 t/m 22.251 over (lozen vanuit) opslag kuilvoer en veevoer
- artikel 22.252 t/m 22.257 over (lozen vanuit) fokkerijen
- artikel 22.268 Vangnetvergunning lozen in de bodem

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden deze regels van rechtswege onderdeel van het gemeentelijk omgevingsplan (lozingen bodem en riolering en aansluiten riolering) en de waterschapsverordening (lozingen oppervlaktewater). De uitdaging voor gemeenten en

het waterschap is om de regels de komende jaren bewust a) ongewijzigd te behouden, b) aan te passen of c) te schrappen (bron : [Bouwsteen water, riolering en hitte](#)).

En ook filterspoelwater van grondwaterputten willen we niet , want geeft ijzerafzetting in drukriolering

Lozingsroute bedrijfsafvalwater

Bij “wonen” is doorgaans sprake van huishoudelijk afvalwater. Daarvoor is de lozingsroute aangegeven in 0. In geval van een milieubelastende activiteit (conform Bal hoofdstuk 3) is er een lozingsroute aangegeven in het Bal, of in de bruidsschat, of in de omgevingsvergunning. In het omgevingsplan kunnen we lozingsroutes aangeven die de regels van de [bruidsschat](#) gaan vervangen.

Het voorstel is om in het gebied ‘met aansluitplicht op de riolering’ ook voor bedrijfsafvalwater aansluiting op het riool te verplichten (à la huishoudelijk afvalwater). Desgewenst kunnen afwijkende regels worden gesteld:

- bij hele grote lozers (vanaf **X** m3/jaar)
- bij bepaalde stoffen in het afvalwater;
- of juist niet als het behoorlijk schoon is;
- in bepaalde gebieden.

Artikel 3.1 Lozingsroute bedrijfsafvalwater

Met dit artikel laten we de aansluitplicht ook gelden voor bedrijfsafvalwater, dat qua samenstelling en hoeveelheid op de riolering kan.

- 1 Dit artikel is van toepassing op bedrijfsafvalwater:
 - a. dat qua samenstelling vuil water is en
 - b. dat niet schadelijk is voor de riolering en de rioolwaterzuivering en
 - c. waarvan de lozingshoeveelheid minder is dan $X \text{ m}^3/\text{jaar}$ en pieken $< \text{m}^3/\text{uur}$.
- 2 Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater en het beschermen van de gezondheid wordt in het gebied 'met aansluitplicht op de riolering' bedrijfsafvalwater geloosd in het vuilwaterriool.
3. Met het oog op het beschermen van de doelmatige werking van het openbare vuilwaterriool of de rioolwaterzuivering kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift, in afwijking van het tweede lid, bepalen dat er minder of geen bedrijfsafvalwater wordt geloosd.
4. Met het oog op een doelmatig beheer van de riolering wordt in gebieden met drukriolering geen water op deze drukriolering geloosd dat afkomstig is van:
 - a. spoelen of reinigen van erfverhardingen;
 - b. spoelen of reinigen van voeder- of mestopslagplaatsen;

- c. spoelen of reinigen van grondwaterputten;
- d. spoelen of reinigen luchtwasinstallaties.

Tekst van artikel 3.1 is gebaseerd op de **Bouwsteen water, riolering en hitte**. Lid 4 is toegevoegd i.v.m. beheer drukriolering.

In toelichting bij artikel 3.1 vermelden dat dit artikel ook geldt voor water uit zwembaden dat is verontreinigd met resten van chemicaliën voor zwemwaterreiniging, zoals chloor. Verder hierbij overwegen:

- gewenste lozingsroute voor water dat niet voldoet aan eisen in artikel 1.5;
- gewenste lozingsroute voor thermisch vervuild water;
- in hoeverre de regels hiervoor in het BAL afdoende zijn.

Artikel 3.2 Riolaansluiting bedrijfsafvalwater

Desgewenst artikel toevoegen met eisen aan de riolaansluitingen. Het onderstaande is een (nog-nader-uit-te-werken) voorstel deels gelijk aan dat voor huishoudelijke aansluitingen:

1. Met het oog op een doelmatig beheer van de riolering en bescherming van het milieu gelden de volgende voorwaarden voor de aansluiting en de

lozing van het bedrijfsafvalwater op de openbare
vuilwaterriolering:

- a. het afvalwater moet op de perceelgrens
worden aangeboden, conform [artikel 6.1](#).
- b. het afvalwater moet apart van schoon water
worden aangeboden.

NB: Hier geen uitzondering voor bestaande
aansluitingen

NB: Hier ook geen regel t.a.v. verontreinigingen,
omdat er al algemene regels in het Bal staan.
Maar desgewenst kunnen meer maatwerkregels
aan omgevingsplan worden toegevoegd.

Artikel 3.3 Gegevens en bescheiden

Uitzoeken: wat staat hierover in het Bal. Wat wil
gemeente of waterschap weten?

1. Ten minste vier weken voor de start van de
activiteit, bedoeld in artikel 3.1, worden de
volgende gegevens en bescheiden verstrekt aan
het bevoegd gezag:
 - a. de verwachte datum van het begin van de
activiteit.
 - b. de samenstelling van het afvalwater
(bijzondere stoffen)
 - c. hoeveelheden die worden geloosd en de
vuillast (aantal vervuilingseenheden);
 - d. tijdsperiodes van de lozingen (in geval van
sterk fluctuerende lozingen)

e. temperatuur van het water (als afwijkend van 8
tot 40 graden)

2. Ten minste vier weken voor de activiteit wijzigt,
worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan het
bevoegd gezag.

Lozingsdebiet (agrarisch spoel-/reinigingswater)

Artikel 3.4 Lozingshoeveelheden

Artikel om overbelasting (druk)riolering te
voorkomen, gebaseerd op art. 3.1 van de [Bouwsteen
water, riolering en hitte](#).

1. Dit artikel is van toepassing op de volgende
lozingen van bedrijfsafvalwater:
 - a. naspoelwater afkomstig van het reinigen en
spoelen bij het melken als bedoeld in artikel
4.815 van het Besluit activiteiten
leefomgeving;
 - b. afvalwater afkomstig van het reinigen van
voertuigen of werktuigen die niet voor
gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt als
bedoeld in artikel 4.894 van het Besluit
activiteiten leefomgeving; en
 - c. ...
2. Met het oog op de bescherming van de
doelmatige werking van het openbare
vuilwaterriool wordt bedrijfsafvalwater in het

gerioleerde buitengebied alleen geloosd op dat vuilwaterriool:

- a. met een maximaal debiet van X m³ per uur tussen 06:00 en 22:00 uur; en
 - b. met een maximaal debiet van X m³ per uur tussen 22.00 en 06.00 uur.
3. Met het oog op de bescherming van de doelmatige werking van het openbare vuilwaterriool wordt bedrijfsafvalwater **binnen de bebouwde kom** alleen geloosd op dat vuilwaterriool:
- a. met een maximaal debiet van X m³ per uur tussen 06:00 en 22:00 uur; en
 - b. met een maximaal debiet van X m³ per uur tussen 22.00 en 06.00 uur.
4. Met het oog op het beschermen van de doelmatige werking van het openbare vuilwaterriool kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift, in afwijking van het eerste lid, bepalen dat minder of geen bedrijfsafvalwater wordt geloosd.

Bron: **Bouwsteen water, riolering en hitte**. Te overwegen is verder:

- of lid 3 voor bebouwde kom wel/niet gewenst is;
- of overdag ook de duur van de lozing beperkt moet worden.

Drinkwaterputten

Reinigingswater van drinkwaterputten kan beter geloosd kan worden op bodem of oppervlaktewater. Daarom het volgende artikel gebaseerd op art. 3.2 uit de **Bouwsteen water, riolering en hitte**:

Artikel 3.5 Lozingsverbod reinigen drinkwaterputten

1. Met het oog op de bescherming van de doelmatige werking van de riolering wordt afvalwater afkomstig van het reinigen van drinkwaterputten voor vee niet geloosd in een vuilwaterriool.
2. Als het lozen op of in de bodem of op een oppervlaktewaterlichaam redelijkerwijs niet mogelijk is, kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift bepalen dat het afvalwater, in afwijking van het eerste lid, in een vuilwaterriool kan worden geloosd.
3. Bij dat maatwerkvoorschrift wordt bepaald dat het afvalwater door een zuiveringsvoorziening wordt geleid.

Bij uitwerking is te overwegen waarom en of dit per maatwerkvoorschrift moet gaan.

Bronneringswater

Voorkeursvolgorde naar bodem of watersysteem →
Zie hoofdstuk 5 Grondwater.

Lozing vanuit ontwateringsstelsels, hemelwaterstelsels en rioleringsalternatieven

Overnemen en/of aanpassen [bruidsschat](#) 22.162 t/m 22.164.

- Artikel 22.163 staat toe lozing van drainage en rwa op/in de bodem
- Artikel 22.154 staat toe lozing vanuit riolerings/zuiveringsalternatief op/in de bodem.

In beide gevallen is voorwaarde dat voorziening is opgenomen in gemeentelijk rioleringsprogramma.

Regels m.b.t. kuilvoer en bijvoeders staan in [bruidsschat](#) 22.246 t/m 22.251. Zonodig deze aanpassen/uitbreiden.

Andere beleidskeuzes die een rol kunnen spelen zijn:

- eisen aan bepaalde lozingen i.v.m. beschermen (druk)riolering en/of rwzi.
- voorkeursroute in bepaalde gebieden i.v.m. (grond)waterkwaliteit, rioleringscapaciteit, vestigingmogelijkheden, etc.
- lozingen vanuit huisvesting seizoenarbeiders;
- lozingen vanuit recreatieplaatsen;

- calamiteitsituaties.

Koelwater

Overnemen en/of aanpassen [bruidsschat](#) 22.151 t/m 22.153.

Overig bedrijfsafvalwater

Overnemen en/of aanpassen [bruidsschat](#) 22.154 t/m 22.161 en 22.167 t/m 22.257 over:

- reinigingswater, opslaan/overslaan van goederen, calamiteitenoefeningen, van gewasteelt ed., maken betonmortel en uitwassen van beton, visvijvers, van ontwikkelen/afdrukken fotografisch materiaal, autowasserettes, voedselbereiding, slachterijen, mestopslag, opslag kuilvoer en veevoer, fokkerijen.

4 Hemelwater

(artikelen 4.x)

Bruidsschat

- artikel 22.142 t/m 22.144 over het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening
- artikel 22.269 Vangnetvergunning lozen in schoonwaterriool

Hemelwater algemeen

Artikel 4.1 Begrippen hemelwater

In (dit hoofdstuk van) het omgevingsplan wordt, verstaan onder:

- hemelwater*:
water uit neerslag, zoals regen, sneeuw, hagel en dauw.
- afvloeiend hemelwater*:
hemelwater dat afstroomt van daken, wegen, verhardingen of onverharde oppervlakken.
- gemengde riolering*:
vuilwaterriool bedoeld voor de afvoer van afvalwater inclusief hemelwater.
- aanlegdatum*:
de datum waarop een bouwwerk of verharding is

aangelegd of voor het laatst vervangen of uitwendig ingrijpend gerenoveerd

- nieuw bouwwerk*:
bouwwerk met een aanlegdatum na: 1 januari 2012 (Bronckhorst) 1 januari 2018 (Doesburg) 3 november 2015 (Rheden). NB: 1e verordening, niet laatste actualisatie
- nieuwe verharding*:
verharding met een aanlegdatum vanaf: 1 januari 2012 (Bronckhorst) 1 januari 2018 (Doesburg) 3 november 2015 (Rheden). NB: 1e verordening, niet laatste actualisatie
- omvang berging*:
de hoeveelheid hemelwater van een regenbui die kan worden opgevangen en opgeslagen of direct ter plaatse verwerkt zonder water af te voeren. Direct wil zeggen dat de verwerking binnen 1 uur na aanvang regenbui, zoals infiltratie in de bodem, mag worden meegerekend in de omvang van de berging.

Artikel 4.2 Toepassingsbereik

Artikel 22.142 van de bruidsschat:

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van afvloeiend hemelwater dat:

- niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;

- b. geen drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving is; en
- c. geen afvalwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van dat besluit is.

Artikel 4.3 Gegevens en bescheiden

Artikel 22.143 van de **bruidsschat**:

1. Ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg van buiten de bebouwde kom gelegen rijkswegen en provinciale wegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, worden aan het college van burgemeester en wethouders gegevens en bescheiden verstrekt over:
 - a. de aard en omvang van de lozing van afvloeiend hemelwater; en
 - b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
2. Ten minste zes maanden voor het veranderen van het lozen door een reconstructie of ingrijpende wijziging van die wegen of daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan het college van burgemeester en wethouders.

Lozingsroute hemelwater

Artikel 4.4 Hemelwaterzorg

Dit artikel komt in plaats van **bruidsschat** 22.144 en beperkt het inzamelen van hemelwater door de gemeente.

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan afvloeiend hemelwater worden geloosd op de daarvoor bedoelde openbare hemelwatervoorzieningen of riool:
 - a. in het gebied 'met hemelwaterzorg';
 - b. binnen de bebouwde kom van percelen, waarvan het totale oppervlak van daken en verhardingen kleiner is dan 60 m²;
 - c. binnen de bebouwde kom bij grote intensieve regenbuien, voor zover de hoeveelheid afvloeiend hemelwater meer is dan de voorgeschreven hemelwaterberging conform **artikel 4.5**.

NB: Hiermee hebben we de taakopvatting omgedraaid. Het is niet langer dat de gemeente het hemelwater inzamelt uitgezonderd bepaalde gevallen. We stellen nu dat bewoners en bedrijven zelf hun hemelwater verwerken, uitgezonderd bepaalde gevallen. Deze gevallen zijn bestaande situaties, waar het redelijkerwijs niet verlangd kan worden van bewoners/bedrijven om dit zelf te doen. Deze gevallen worden

aangewezen door het gebied met hemelwaterzorg. In andere gebieden moeten bewoners (een deel van) het hemelwater zelf verwerken. In veel gevallen mogen pieken daarboven wel worden afgevoerd. Op kaart moet het werkingsgebied worden aangegeven waar de gemeente voor het hemelwater blijft zorgen. Hier blijft alles bij het oude, totdat het werkingsgebied wordt aangepast. Te denken valt aan de dichtbebouwde gebieden in de bebouwde kom waar nog niet is afgekoppeld en/of geen infiltratie mogelijk is en geen ruimte voor berging is.

2. Met het oog op het voorkomen van wateroverlast zorgen eigenaren/gebruikers van percelen in bebouwd gebied ervoor dat er geen hemelwater afstroomt naar aanliggende percelen of de openbare weg.
Deze zorgplicht geldt niet in situaties waarin water op natuurlijke wijze afstroomt van hellende onverharde oppervlakken die niet zijn bewerkt.
3. Afvloeiend hemelwater wordt alleen in een vuilwaterriool geloosd als het lozen op of in de bodem, in een schoonwaterriool, op een hemelwatervoorziening, of op een oppervlaktewaterlichaam redelijkerwijs niet mogelijk is.
4. Het derde lid is niet van toepassing op:

- a. het lozen van het meest vervuilde hemelwater in een vuilwaterriool vanuit een pompkelder van een tunnel of een verdiept weggedeelte, met het oog op het voorkomen van verontreiniging van bodem of oppervlaktewater;

- b. *eventuele andere uitzonderingen*.

5. Hemelwater dat wordt geloosd op of in de bodem, op oppervlaktewater of op openbare hemelwatervoorzieningen bevat geen verontreinigingen die niet thuis horen in regenwater dat afvloeit van verhardingen die niet verontreinigd zijn.

In plaats van bovenstaand lid 3 kan je dit strenger in een 'afkoppelgebied' maken door afwijken alleen toe te staan met vergunning, als volgt (bron: *Bouwsteen water, riolering en hitte*):

3. Met het oog op de doelmatige werking van de afvalwatervoorzieningen wordt in het afkoppelgebied afvloeiend hemelwater niet geloosd in het openbare vuilwaterriool.
- x. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het lozen van afvloeiend hemelwater in een vuilwaterriool, in afwijking van het vierde lid.
- x. Het bevoegd gezag verleent de vergunning alleen als van de perceeleigenaar redelijkerwijs geen

andere wijze van afvoer van het hemelwater kan worden geveegd.

Niet noodzakelijk, maar voor duidelijkheid kan nog worden toegevoegd aan dit artikel, na derde lid:

6. Bij lozing van afvloeiend hemelwater op openbare voorzieningen wordt het te lozen hemelwater onder- of bovengronds aangeboden passend bij en aansluitend op het type openbare hemelwatervoorzieningen. Het hemelwater wordt alleen ondergronds aangesloten als bovengronds aanbieden redelijkerwijs niet mogelijk is.
7. Bij lozing van afvloeiend hemelwater op de openbare riolering:
 - a. wordt het hemelwater op de perceelgrens aangeboden, conform artikel 6.2.
 - b. wordt het hemelwater apart van vuil water aangeboden, uitgezonderd bestaande gemengde perceelaansluitingen gedurende de termijn waarbinnen een aansluiting nog niet is vervangen door een gescheiden aansluiting conform artikel 6.3.

Hemelwaterberging

Hier komen de regels van de hemelwaterverordening. De verordening van Rheden is als basis gebruikt. Vervolgens is gekeken hoe we

die kunnen actualiseren en regiobreed kunnen maken.

Bergen van hemelwater bij lozing op oppervlaktewater

Het onderstaande artikel 4.5 regelt de waterberging voor lozing op openbare riolering of hwa-voorzieningen. Het waterschap kan een soortgelijk artikel opnemen in de waterschapsverordening voor berging voor lozing op oppervlaktewateren.

1. Dit artikel is van toepassing op percelen (in gebied xxx) waarvan het totale oppervlak van daken en verhardingen gelijk of groter is dan 60 m² en er afvloeiend hemelwater wordt geloosd op oppervlaktewater.
2. *Hier zelfde soort eisen opnemen als hieronder bij 4.5, voor zover dit nodig is voor oppervlaktewater.*

Artikel 4.5 Bergen van hemelwater

Dit artikel regelt de bergingseisen en is een voorstel als vervanging van de hemelwaterverordening. Beschouw dit artikel in samenhang met 4.4 “hemelwaterzorg”.

1. Dit artikel is van toepassing op percelen waarvan het totale oppervlak van daken en verhardingen gelijk of groter is dan 60 m² en er afvloeiend hemelwater wordt geloosd op daarvoor bedoelde openbare voorzieningen.

2. Met het oog op duurzaam, robuust en doelmatig waterbeheer is het verboden om zonder hemelwaterberging afvloeiend hemelwater van nieuwe bouwwerken en nieuwe verhardingen te lozen op de openbare weg, de openbare riolering of openbare hemelwatervoorzieningen.
3. Van het afvloeiend hemelwater van het perceel wordt alleen hemelwater geloosd op een daarvoor bedoelde openbare hemelwatervoorziening of riool, voor zover het afvloeiend hemelwater niet meer geborgen kan worden in de hemelwaterberging genoemd in lid 2.
4. De hemelwaterberging genoemd in lid 2 heeft een effectieve inhoud die gelijk of groter is dan de bergingseis volgens [tabel 4.5](#).
5. De hemelwaterberging genoemd in lid 2 wordt na afloop van een regenbui geledigd binnen de maximale ledigingstijd genoemd in [tabel 4.5](#). Dit houdt in dat de hemelwaterberging zodanig functioneert dat de vereiste effectieve inhoud binnen de maximale ledigingstijd na afloop van een grote regenbui weer beschikbaar is voor de berging van hemelwater van een volgende regenbui.
6. Het in de hemelwaterberging opgevangen water wordt bij voorkeur hergebruikt of geïnfiltreerd in de bodem.
7. Alleen als het perceel gelegen is in het gebied 'niet-infilteerbaar gebied' kan het hemelwater dat vrijkomt bij de lediging van de hemelwaterberging worden geloosd op de openbare hemelwatervoorzieningen, openbare weg, of de openbare riolering, waarbij de lozingshoeveelheid maximaal gelijk is aan 5,0 mm per uur, gerekend over het op de hemelwaterberging aangesloten oppervlak van daken en verhardingen.
NB: Werkingsgebied Niet-infilteerbaar gebied aangeven op kaart.
8. Op de lozingen genoemd in lid 3 en lid 7 is [artikel 4.4](#) van toepassing.
In artikel 4.4 is de voorkeursvolgorde geregeld: bovengronds, ondergronds, rwa, gemengd.
9. Het college kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van de verplichting om een hemelwaterberging aan te brengen, voor zover het aanbrengen van de hemelwaterberging redelijkerwijs niet mogelijk is. Hier aan kan een financiële voorwaarde worden verbonden conform [artikel 4.6 Waterbergingsfonds](#).

tabel 4.5 Waterberging

Bronckhorst

NB: De bergingseisen moeten ook worden verwerkt in de informatie op de gemeentelijke website. Daar staat nu nog "Als uw straat is afgekoppeld kunt u mogelijk het regenwater dat op uw dak valt, ook weg laten lopen naar de straat". Dit komt niet overeen met de nieuwe bergingseisen.

Situatie / soort perceel				Eisen aan berging		
Aanlegdatum dak / verharding	Gebied	Perceel-grootte in m ²	Opp. daken + verhardingen in m ²	minimum omvang		maximum tijd lediging
				in plan-gebied *	op percelen	
t/m 31-12-2010				(zie grp)	0 mm	-
van 01-01-2011 t/m 31-12-2022	buitengebied			verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
	bebouwde kom			"Duurzaam en veilig water in de stad"		
vanaf 01-01-2023	buitengebied			verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
	Bestaand bebouwd gebied		0 tot 60		0 mm	-
	- bij afkoppelen				20 mm	48 uur
	- bij verbouw/aanbouw				20 mm	48 uur

	- bij herbouw in slecht infiltreerbaar gebied		40 mm waarvan tenminste 0 op perceel	48 uur
	- bij herbouw in infiltreerbaar gebied		60 mm waarvan tenminste 20 op perceel	48 uur
	Bij volgebouwde percelen (bouwwerken > 95% perceeloppervlak) tenminste gelijkwaardige compenserende maatregelen in omgeving.			
	In- en uitbreidingen vanaf okt. 2022		100 mm waarvan tenminste 20 op perceel	48 uur
	- slecht infiltreerbaar gebied		100 mm waarvan tenminste 0 op perceel	48 uur
	- overige gebieden		100 mm waarvan tenminste 20 op perceel	48 uur

Doesburg

Situatie / soort perceel				Eisen aan berging		
Aanlegdatum dak / verharding	Gebied	Perceel- grootte in m ²	Opp. daken + verhardingen in m ²	minimum omvang		maximum tijd lediging
				in plan- gebied *	op percelen	
t/m 31-12-2017	<gemeente>			(zie grp)	0 mm	-
van 01-01-2018 t/m 31-12- 2022	buitengebied			verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
	bebouwde kom	vanaf 10.000		verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
		tot 10.000		in wijken t/m 2017: 40mm, in wijken vanaf 1-1-2018: 85 mm		
vanaf 0-01-2023	buitengebied			verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
	bebouwd gebied	vanaf 10.000		verwerking hemelwater door eigenaar/gebruiker		
	bebouwde kom	tot 10.000	0 tot 60		0 mm	-
	- centrum		vanaf 60	???		
	- slecht infiltreerbaar gebied		vanaf 60	???		

	- rest bebouwde lom		vanaf 60	???		
--	---------------------	--	----------	-----	--	--

Rheden

Situatie / soort perceel				Eisen aan berging		
Aanlegdatum dak / verharding	Gebied	Perceel-grootte in m ²	Opp. daken + verhardingen in m ²	minimum omvang		maximum tijd lediging
				in plan-gebied *	op percelen	
t/m 02-11-2015	<gemeente>			(zie grp)	0 mm	-
van 03-11-2015 t/m 31-05-2022	<gemeente>	totaal nieuwe bouwwerken en nieuwe verhardingen tot 60 m ²			0 mm	-
	Grondwater-beschermings-gebied				0 mm	-
	Niet infiltreerbaar gebied				0 mm	-
	overige gerioleerde gebieden	totaal nieuwe bouwwerken en nieuwe verhardingen vanaf 60 m ²			± 20 mm * (bui 1x/5jr)	

van 01-06-2022 t/m 31-12-2022	<gemeente>	totaal nieuwe bouwwerken en nieuwe verhardingen tot 60 m2			0 mm	-
	Grondwater- beschermings- gebied				0 mm	-
	Niet infiltreerbaar gebied				0 mm	-
	overige gerioleerde gebieden	totaal nieuwe bouwwerken en nieuwe verhardingen vanaf 60 m2			60 mm	-
vanaf 01-01-2023	<gemeente>		0 tot 60		0 mm	-
	Grondwater- beschermings- gebied		vanaf 60		0 mm	48 uur
	Niet infiltreerbaar gebied		vanaf 60		0 mm	48 uur
	overige gerioleerde gebieden		vanaf 60		60 mm *	48 uur

Artikel 4.6 Waterbergingsfonds

Tekstvoorstel uit **Bouwsteen water, riolering en hitte**:

1. Bij gebruikmaking van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 4.5, negende lid, kan het college een financiële voorwaarde verbinden aan de omgevingsvergunning.

NB: In een aparte Verordening waterbergingsfonds (buiten het omgevingsplan dus) stelt de gemeente regels vast over de inrichting van het waterbergingsfonds en de hoogte van de afkoopsom. (bron: **Bouwsteen water, riolering en hitte**)

Bijvoorbeeld als volgt (gebaseerd op “Verordening waterbergingsfonds Vlaardingen”):

Artikel 1 Waterbergingsfonds

Het college van burgemeester en wethouders stort de bedragen, die zij heeft ontvangen op grond van een financiële voorwaarde bij een omgevingsvergunning voor het afwijken van een regel om een hemelwaterberging aan te brengen, in een waterbergingsfonds.

Artikel 2 Uitgaven uit het waterbergingsfonds

1. Het college legt binnen 10 jaar na de datum waarop de omgevingsvergunning voor het afwijken van die regel is verleend de financieel gecompenseerde hemelwaterberging aan. De hemelwaterberging kan

ook voorafgaand aan de verlening van de omgevingsvergunning worden aangelegd.

2. De waterberging wordt aangelegd binnen het bemalingsgebied waarin het perceel waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft, is gelegen, of binnen het bovenstrooms of benedenstrooms gelegen bemalingsgebied. op een plaats en wijze waarmee tenminste eenzelfde positief effect wordt bereikt als met waterberging op het perceel waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft.
3. Als het college de hemelwaterberging niet binnen 10 jaar heeft aangelegd, stort zij op verzoek van de vergunninghouder het betaalde bedrag terug.

Artikel 3 Financiële bijdrage aan het waterbergingsfonds

1. De hoogte van de financiële voorwaarde bij de omgevingsvergunning bedraagt € 1.500,- per m³. De hoogte van de financiële voorwaarde wordt vijfjaarlijks geïndexeerd.
2. Het college is bevoegd het bedrag, bedoeld in het eerste lid, te wijzigen.

5 Grondwater

(artikelen 5.x)

Bruidsschat

- artikel 22.137 t/m 22.141 over het lozen van grondwater afkomstig van saneringen en ontwatering
 - met in het bijzonder 22.140 Lozen van grondwater bij ontwatering

In onderstaand voorstel voor de lokale regels over grondwater bevat aparte regels voor:

- grondwater afkomstig van structurele ontwatering;
- grondwater van tijdelijke saneringen en bemalingen.

Lozingsroute bij grondwateroverlast

Artikel 5.1 Lozingen i.v.m. grondwateroverlast of ontwatering

De gemeente treft geen maatregelen binnen de percelen. Eigenaren/gebruikers zijn zelf verantwoordelijk voor eventuele maatregelen op het perceel tegen grondwateroverlast of onderlast. Onderstaand artikel regelt wanneer zij dat grondwater mogen lozen op openbare voorzieningen.

1. Dit artikel is van toepassing op lozing van grondwater bij ontwatering, dat:
 - a. niet afkomstig is van een bodemsanering,
 - b. niet afkomstig is van een grondwatersanering,
 - c. niet afkomstig is van een onderzoek voorafgaand aan een bodemsanering of grondwatersanering,
 - d. dat geen grondwaterbemaling is als bedoeld in artikel 5.2 lid 1.d en
 - e. dat geen drainagewater is als bedoeld in paragraaf 4.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving (drainagewater of spoelwater van filters bij grondgebonden teelt in een kas).Om leesbaarheid te vergroten direct het toepassingsbereik in lid 1 vermeld. Punt e. toegevoegd om duidelijk onderscheid te maken tussen ontwatering en tijdelijke bemalingen.
2. Lozing van grondwater afkomstig van ontwatering kan alleen plaatsvinden in gebieden waar een te hoge grondwaterstand structureel nadelige gevolgen heeft voor de aan grond gegeven bestemming.
Dit lid toegevoegd om te voorkomen dat grondwater wordt geloosd in gebieden waar dit niet nodig is.
3. Grondwater wordt alleen in een vuilwaterriool geloosd als het lozen op of in de bodem, in een

schoonwaterriool of op een oppervlaktewater-lichaam redelijkerwijs niet mogelijk is.

4. Grondwater wordt alleen op oppervlaktewater geloosd als het lozen op of in de bodem redelijkerwijs niet mogelijk is (en de beheerder van het oppervlaktewater ontheffing heeft verleend voor deze lozing).
5. Grondwater wordt niet geloosd op drukriolering.
6. Het grondwater dat wordt geloosd bevat geen verontreinigingen die schadelijk kunnen zijn voor de riolering, zuivering, oppervlaktewater of bodem.

en optioneel:

Voor het lozen van grondwater in een vuilwaterriool is de emissiegrenswaarde voor onopgeloste stoffen $<x>$ mg/l.

7. Als grondwater van ontwatering wordt geloosd op openbare hemelwatervoorzieningen of riolering, dan wordt het grondwater onder- of bovengronds aangeboden passend bij en aansluitend op het type openbare voorzieningen.
8. Met het oog op een doelmatig waterbeheer kan het college besluiten *of kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen* om in afwijking van lid 2 lozing van grondwater tijdelijk of blijvend toe te staan.

Lozen bij grondwaterbemalingen

Artikel 5.2 Toepassingsbereik

1. Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van grondwater dat:
 - a. afkomstig is van een bodemsanering;
 - b. afkomstig is van een grondwatersanering;
 - c. afkomstig is van een onderzoek voorafgaand aan een bodemsanering of grondwatersanering; of
 - d. afkomstig is van een grondwaterbemaling met het oog op tijdelijke verlaging van de grondwaterstand in verband met werkzaamheden ter plaatse van de grondwaterstandverlaging; en
Punt d toegevoegd als onderscheid t.o.v. structurele ontwatering tegen grondwateroverlast van art. 5.1.
 - e. dat geen drainagewater is als bedoeld in paragraaf 4.77 van het Besluit activiteiten leefomgeving (drainagewater of spoelwater van filters bij grondgebonden teelt in een kas).

Artikel 5.3 Gegevens en bescheiden

Tekst van [bruidsschat 22.138](#), met toevoeging van optie lid 3.c:

1. Ten minste vier weken voor het begin van de activiteit, bedoeld in [artikel 5.2](#), worden aan het

- college van burgemeester en wethouders gegevens en bescheiden verstrekt over:
- a. de aard en omvang van de lozing; en
 - b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.
2. Ten minste vier weken voordat de activiteit wijzigt, worden de gewijzigde gegevens verstrekt aan het college van burgemeester en wethouders.
 3. Het eerste en tweede lid gelden niet voor het lozen van grondwater afkomstig van ontwatering, als:
 - a. het lozen niet langer dan 48 uur duurt, of
 - b. het lozen plaatsvindt bij wonen, of
 - c. het lozingsdebiet altijd kleiner is dan 1,0 m³/uur.
 4. In afwijking van het eerste en tweede lid worden de gegevens en bescheiden ten minste vijf werkdagen voor het begin van het lozen van grondwater afkomstig van ontwatering verstrekt, als het lozen langer duurt dan 48 uur maar niet langer dan 8 weken.

Artikel 5.4 Lozen van grondwater bij saneringen

Tekst van [bruidsschat 22.139](#):

1. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan grondwater afkomstig van een bodemsanering of grondwatersanering of een onderzoek voorafgaand aan een

grondwatersanering, worden geloosd op of in de bodem of in een schoonwaterriool.

2. Voor het lozen van dat grondwater op of in de bodem zijn de emissiegrenswaarden de waarden, bedoeld in bijlage XIX bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, gemeten in een steekmonster.
3. Voor het lozen van dat grondwater in een schoonwaterriool zijn de emissiegrenswaarden de waarden, bedoeld in tabel 22.3.26, gemeten in een steekmonster.
4. Dat grondwater wordt niet geloosd in een vuilwaterriool.

Tabel 5.4

Hier overnemen van [bruidsschat Tabel 22.3.26](#)
Emissiegrenswaarden en desgewenst de
voorkeursvolgorde van de lozingsroute aanscherpen
voor water dat wel of juist niet voldoet aan de
emissiegrenswaarden.

Artikel 5.5 Lozen van grondwater van grondwaterbemalingen

Dit artikel deels gebaseerd op [bruidsschat 22.140](#),
maar voorkeursvolgorde toegevoegd van 1) bodem
of oppervlaktewater, 2) schoonwaterriool en 3)
vuilwaterriool. Verder debietbeperking toegevoegd
zondewr uitzondering wonen geschrapt.

1. Dit artikel is van toepassing op lozen van grondwater afkomstig van grondwaterbemalingen als bedoeld in artikel 5.2 lid 1.d.
2. Met het oog op het doelmatig beheer van afvalwater kan grondwater van grondwaterbemalingen, worden geloosd op of in de bodem, of op oppervlaktewater, of in een schoonwaterriool, of in een vuilwaterriool dat geen drukriolering is en niet afvoert naar drukriolering.

nb In toelichting opnemen dat voor lozing op oppervlaktewater toestemming of vergunning van de beheerder van het betreffende oppervlaktewater nodig is. Dit regelt de waterschapsverordening (zie bekendmaking).

3. Er wordt alleen in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater geloosd als lozing in de bodem en lozing op oppervlaktewater redelijkerwijs niet mogelijk zijn of de kwaliteit van het grondwater daar onvoldoende voor is.
4. Bij lozing in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater wordt alleen in een vuilwaterriool geloosd als lozing in een schoonwaterriool niet mogelijk is of de kwaliteit van het grondwater daar onvoldoende voor is.
5. Voor het lozen van dat grondwater in een **schoonwaterriool** is de emissiegrenswaarde

voor onopgeloste stoffen 50 mg/l en voor ijzer 5 mg/l, gemeten in een steekmonster.

6. Bij het lozen in een schoonwaterriool is de geloosde hoeveelheid ten hoogste:
 - a. 5 m³/uur in werkingsgebied xxx;
 - b. X m³/uur in werkingsgebied xxx;
 - c. Y m³/uur in werkingsgebied xxx.
7. Voor het lozen van dat grondwater in een **vuilwaterriool** is de emissiegrenswaarde voor onopgeloste stoffen 300 mg/l.
8. Het lozen van dat grondwater in een vuilwaterriool duurt niet langer dan 8 weken en de geloosde hoeveelheid is ten hoogste:
 - a. 2 m³/uur, of
 - b. 10% van de beschikbare pompovercapaciteit van het rioleringsgebied.
9. Met het oog op een doelmatig waterbeheer kan het college besluiten **of kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen** om een tijdelijke lozing van grondwater op een vuilwaterriool toe te staan die afwijkt van lid 5, 6, 7 en 8 in samenstelling, hoeveelheid of duur van de lozing.

Lid 9 toegevoegd t.b.v. flexibiliteit

Artikel 5.6 Retourbemaling

Artikel gebaseerd op 5.4 in [Bouwsteen water](#),
riolering en hitte:

1. Met het oog op het voorkomen van droogte wordt het onttrokken grondwater bij bouwputbemalingen in <naam werkingsgebied> teruggebracht in hetzelfde watervoerende pakket als waaraan het is onttrokken.

Artikel 5.7 Meet- en rekenbepalingen

Hier tekst overnemen van [bruidsschat 22.141](#).

1. Op het bemonsteren van afvalwater is
..... t/m
..... u. voor ijzerverbindingen: NEN-EN-ISO 17294-2.

Artikel 5.8 Onttrekken van grondwater en infiltratie

Zie paragraaf 5.3 van [Bouwsteen water](#), riolering en hitte, t.b.v. regels in de waterschapsverordening.

Idee is om onttrekkingsvergunningen altijd tijdelijk te maken. Verder zijn te overwegen:

- meldingsplicht voor onttrekkingen < 10 m³/uur
- “indieningsvereisten” bij het lozen van grondwater.

6 Perceelaansluitingen

(artikelen 6.x)

De riolering is vanaf de perceelgrens in eigendom en beheer van de gemeente. Tot aan de erfgrans is de perceelaansluiting in eigendom en beheer van de perceeleigenaar of gebruiker. De perceelaansluiting moet voldoen aan de voorschriften in dit hoofdstuk. Voor de binnenriolering van bouwwerken gelden er regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL).

Bruidsschat

- artikel 22.12 Aansluiting van afvoer huishoudelijk afvalwater en hemelwater.

Gemeenten moeten hun eventuele aansluitverordening uiterlijk in 2029 integreren in het omgevingsplan.

Regels voor perceelaansluitleidingen

Artikel 6.1 Perceelaansluitingen vuil water

Het onderstaande is deels gebaseerd op art. 4 uit de [Bouwsteen water, riolering en hitte](#). Lid 3 is toegevoegd over gescheiden aansluiting.

1. Dit artikel is van toepassing op perceelaansluitingen voor lozing van huishoudelijk

afvalwater of bedrijfsafvalwater op een openbaar vuilwaterriool

2. De perceelaansluitleiding ligt tot op de perceelgrens aan de zijde van het perceel waar het openbaar vuilwaterriool is gelegen.
3. Als vuil en schoon water worden aangesloten op de openbare riolering of hemelwatervoorziening, dan moet de vuilwateraansluiting gescheiden zijn van het schoon water, uitgezonderd bestaande gemengde perceelaansluitingen gedurende de termijn waarbinnen een aansluiting nog niet is vervangen door een gescheiden aansluiting conform [artikel 6.3](#).
4. Op het perceel, op een afstand van 0 tot 0,8 meter vanaf de perceelgrens, moet een ontstoppingsstuk zijn aangebracht.
5. De kleur van de buizen van de afvalwateraansluitleidingen is:
 - a. grijs bij afvoer van gemengd afvalwater;
 - b. bruin bij afvoer van gescheiden vuil water.
6. De binnen-onderkant van de perceelaansluitleiding voor het vuil water ligt op een hoogte van tenminste 0,70 meter en ten hoogste 1,10 meter onder maaiveld.
7. Een perceelaansluitleiding voor huishoudelijk afvalwater heeft een inwendige diameter van ten minste 125 mm.

Vermeld hier verder eventuele andere voorschriften uit aansluitverordening en/of gemeentelijke bouwverordening.

Artikel 6.2 Perceelaansluitingen hemelwater

Het onderstaande is deels gebaseerd op art. 4 uit de **Bouwsteen water, riolering en hitte**. Lid 4 is toegevoegd over gescheiden aansluiting.

1. Dit artikel is van toepassing op perceelaansluitingen voor lozing van hemelwater op een openbare hemelwatervoorziening of riool.
2. De perceelaansluiting ligt tot op de perceelgrens aan de zijde van het perceel waar het openbaar riool of hemelwatervoorziening is gelegen.
3. De aansluiting van schoon water moet passen bij het type openbare voorzieningen. In geval van bovengrondse inzameling moet ook de aansluiting bovengronds zijn. In geval van ondergrondse inzameling moet de aansluiting ondergronds zijn met een controleput bij de perceelgrens, die vanaf maaiveld toegankelijk is voor visuele controle van het geloosde hemelwater.
4. Als vuil en schoon water worden aangesloten op de openbare riolering of hemelwatervoorziening, dan moet de hemelwateraansluiting gescheiden zijn van het vuil water, uitgezonderd bestaande gemengde perceelaansluitingen gedurende de termijn waarbinnen een aansluiting nog niet is

vervangen door een gescheiden aansluiting conform [artikel 6.3](#).

5. De kleur van de buizen van de hemelwateraansluitleidingen is:
 - a. grijs bij afvoer van gemengd afvalwater;
 - b. groen bij afvoer van hemelwater of ander schoon water.
6. In geval van een ondergrondse aansluiting ligt de binnen-onderkant van de perceelaansluitleiding op een hoogte van tenminste 0,70 meter en ten hoogste 1,10 meter onder maaiveld.
7. In geval van een ondergrondse aansluiting heeft de perceelaansluitleiding een inwendige diameter van ten minste 125 mm.

Desgewenst ook regels opnemen voor aansluiten van grondwater (drainage en pompwasmachines). Drainageleidingen en pompwasmachines lozen hun drainagewater op het hemelwaterriool of op oppervlaktewater. Het aansluiten hiervan op het gemengde riool mag alleen indien er geen andere doelmatige manier van lozen mogelijk is. Particulieren en bedrijven dienen dit aan te tonen en vooraf toestemming te verkrijgen van de gemeente.

Artikel 6.3 Scheiden van gemengde aansluitingen

In straten waar de openbare riolering bestaat uit alleen gemengde riolering, mogen bestaande gemengde rioolaansluitingen van woningen gehandhaafd worden, totdat de situatie veranderd. Het voorstel is om aanpassen te verplichten op de volgende momenten:

- Als de openbare riolering wordt vervangen of uitgebreid met een gescheiden systeem; Aanpassen moet dan binnen een redelijke termijn. Een termijn van 10 jaar is in ieder geval redelijk . In geval van fysieke en/of financiële hulp van de gemeente is een kortere termijn redelijk.
 - Als bewoners of eigenaren de aangesloten bouwwerken of verhardingen vernieuwen of renoveren, dan moet tegelijkertijd het hemelwater van die bouwwerken of verhardingen van de riolering worden afgekoppeld.
1. Dit artikel is van toepassing op percelen met een gemengde aansluiting op de openbare riolering.
 2. Gemengde aansluitingen op de openbare riolering worden door de eigenaar/gebruiker vervangen door een gescheiden aansluiting, waardoor vuil water en schoon water gescheiden blijven.
 3. De termijn waarbinnen een gemengde aansluiting wordt vervangen is:

- a. uiterlijk 10 weken na het gereed komen van nieuwbouw, herbouw of grootschalige renovatie van het aangesloten bouwwerk of de aangesloten verhardingen op het perceel.
- b. uiterlijk 10 jaar na het gereed komen van een openbaar gescheiden rioleringssysteem in de openbare weg langs het perceel.

4. Om de termijn te verkorten waarbinnen perceelaansluitingen worden aangepast. kan de gemeente besluiten om bij het vervangen van de openbare riolering bewoners/eigenaren financieel of met werkzaamheden te helpen bij het aanpassen van de perceelaansluitingen.

Artikel 6.4 Gebouwaansluitingen en terreinleidingen

Hier opnemen overige regels uit de [bruidsschat](#) art. 22.12:

1. Met het oog op het beschermen van de gezondheid ligt een ondergrondse doorvoer van een voorziening voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater door een uitwendige scheidingsconstructie van een bouwwerk zoveel mogelijk haaks op de scheidingsconstructie.
2. De gebouwaansluiting van een voorziening voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater op de op het eigen erf of terrein gelegen riolering of een andere voorziening voor

- afvoer van afvalwater is zodanig dat bij zetting de dichtheid van de aansluiting en de afvoer gehandhaafd blijft.
3. Een terreinleiding waardoor huishoudelijk afvalwater wordt geleid:
 - a. heeft geen vernauwing in de stroomrichting;
 - b. heeft een vloeiend beloop;
 - c. is waterdicht;
 - d. heeft een voldoende inwendige middellijn; en
 - e. bevat geen beer- of rottingput.
 4. Bij maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 22.4 kan in ieder geval worden bepaald: (Vermeld i.p.v. 22.4 het nummer van het artikel in het omgevingsplan over “Maatwerkvoorschriften” om af te wijken van artikelen in afdeling over bouwwerken, open erven en terreinen. Dit is nu nog art. 22.4 in de [bruidsschat](#).)
 - a. als voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater een openbaar vuilwaterriool of een ander passend systeem als bedoeld in artikel 2.16, derde lid, van de Omgevingswet aanwezig is waarop kan worden aangesloten: op welke plaats, op welke hoogte en met welke inwendige middellijn de voor aansluiting van een voorziening voor de afvoer van huishoudelijk afvalwater op dat riool of systeem noodzakelijke perceelaansluitleiding

- bij de gevel van het bouwwerk of de grens van het erf of terrein wordt aangelegd;
- b. als voor de afvoer van hemelwater een openbaar hemelwaterstelsel of een openbaar vuilwaterriool aanwezig is waarop kan worden aangesloten, en hemelwater op dat stelsel of riool mag worden gebracht: op welke plaats, op welke hoogte en met welke inwendige middellijn de voor aansluiting van een voorziening voor de afvoer van hemelwater op dat stelsel of riool noodzakelijke perceelaansluitleiding bij de gevel van het bouwwerk of de grens van het erf of terrein wordt aangelegd; en
 - c. of, en zo ja welke voorzieningen in de afvoervoorziening of de op het erf of terrein gelegen riolering moeten worden aangebracht om het functioneren van de afvoervoorzieningen, naburige aansluitingen en de openbare voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater te waarborgen.

Colofon

Water- en rioleringsregels

bouwsteen voor het omgevingsplan

Rapport

document: 22.012/5
versie: 5
datum: 5 oktober 2022
projectnr: Gdo012
auteur: Arjan Messelaar
foto's: Broks-Messelaar Consultancy,
Waterschap Rijn en IJssel en Pixabay

Broks-Messelaar
CONSULTANCY

Projectorganisatie

opdr.gever: Afvalwaterteam Olburgen
stuurgroep: Dorus Klomberg (Gemeente Rheden),
Wilko Pelgrom (Gemeente Bronckhorst),
Birgit van Veldhuizen (Gem. Doesburg),
Peter Schrijver (Waterschap Rijn en IJssel)
kerngroep: André Kersten / John Boerdam
(Doesburg), Tonny Geverinck
(Bronckhorst), Sanne Verbeek (Rheden),
Thorben Koeslag / Fred Tacke
(Waterschap Rijn en IJssel), Arjan
Messelaar (Broks-Messelaar Consultancy)

gemeente Bronckhorst

MEENTE
DOESBURG

gemeente Rheden

Waterschap Rijn en IJssel